

3- رەتگى ورتالىقنىڭ شىنجاڭ قىزمەتى جۈمىئەسىگە ماھىلىسىنىڭ رۇخس ۇيرەنىدىك، دايەكتىلەندىرەيدىك

چاڭا داۋىر دەگى جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرۇعا قۇلىشنىلىق

شەئانداغان ۋداۋىر سىمفونىياسى

اۋدانى يۋانلۇڭ قىستامى، چىڭجايدىڭ گولمۇد قالاسى جياڭيۋان قىستامى، چىڭجايدىڭ خوڭۇ تۇرۇ اۋتونومىيا-لى اۋدانى بان-يان قىستامى، حبەيدىڭ جاڭبەي اۋدانى دىشىڭ قىستامى، سانشىدىڭ كىلان اۋدانى جاۋجياۋا قىستامى مەن سۇڭجياكوۋ قىستامى، سىچۋاننىڭ جاۋجۇە اۋدانى سانجى قىستامى مەن خوڭۇ قىستامى، جۇڭخېڭنىڭ شىجۇ تۇجىيا اۋتونومىيالى اۋدانى خۇاشى قىستامى، جياڭشىيدىڭ يۇيدۇ اۋدانى تانتوۋ قىستامى، دىشى موڭغۇلدىڭ خارچىن خوشۇنى ما-انسان قىستا-مى، حىناننىڭ گۇاڭشان اۋدانى دۇڭيۇە قىستامى، يۇندىناننىڭ تىڭچۇڭ قالاسى سانجىا قىستامى جۇڭجىاي سىمولا ۋازۇ قىستامى، شانشىدىڭ جاشۇي اۋدانى جىنپى قىستامى، نىڭشىيانىڭ ۇجۇڭ قالاسى خۇڭدى قىستامى قاتارلى 24 كەدەي قىستاققا بارىپ قىزمەت تەكسەرىپ، تەكسەرۇ-زەرتتەۇ جۇرگىزىپ، كەدەيلىك-تەن ارىلتۇدان قامال اۋۇدىڭ قاۋىرت ورىستەتلىۋىن ئلگەرلەتتى.

باس شۇجىيدىڭ شىن قىلامتى قامقورلىعى مەن دەن قويا جەتەكشىلىك ەتۇندە، بۇل كەدەي قىستاقار قۇلىشىنىس بەئالسىن ايقىنداپ، داۋۇ جىگەرىن تامقىندىاتتى، كادرلار مەن بۇقارا ۋىسر نىيەتىەن كۇش قوسىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال اۋۇدىڭ تارىخىي

”بۇرىن قىستامىمىز لاس، رەتسىز، ناشار بولۇد-مەن اتى شىققان بولاتىن“. بۇرىنغىنى ەسكە العاندا، سادىردىن باسنى شايقادى. تايماۋ جىلداردان بەرى، كورىكتى اۋىل-قىستاق قۇرىلىسىن جۇرگىزۇ ۇشىن، اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكوم ساياسات زەرتتەۇ كەڭسەسىنىڭ ”ۇعسۇ، تىيەمدىلىك جاساۋ، توعسىترۇ“ بويىنشا قىستاقتا تۇرا-تىن قىزمەت اترەتى مەن قىستاق ”ەكى كومىتەتنىڭ“ بىرگە قۇلىشىنىس جاساۋىندا، 10 كىلومەترلىك ۋجۇزىم ۋدالزىن سالىپ، قىستاق دالزىبەن كورىكتەنىپ، اتى ايكىلى ۋجۇزىم ۋدالزى قىستامىنا اينالدى. بۇل ارادان تەك كورىكتى اۋىل-قىستاقنىڭ تىنىستى لەبىنەن عانا ەمەس، ونان دا ماڭىردىسى، خالىقتىق تۇسەلحانالار-دان اڭقىعان ”ۋدەدى تاغامداردىڭ يىسىنەن“ ەلازات-تانا الاسىز. قازىرگى بار 18 وتباسىنىڭ خالىقتىق تۇسەلحاناسى نەگىزىندە، قىستاق تاى بوس تۇرغان ۇيلەر-دەن پايدالانىپ، خالىقتىق تۇسەلحانالاردى بارىنشا دامىتۇعا كۇش سالىپ، 3 جىلدا بۇقارانىڭ تۇتىنۇنا ۇيلەسەتىن جۇزدەن استام خالىقتىق تۇسەلحانا سالىقشى بولپ وتىر.

بۇل كۇندەرى قىستاقنىڭ ۇندىرىس، تۇرمىس شارىت-جەامدايى كورنەكتى جاقساردى، بۇقارانىڭ رۇخانى بەت-بەينەسى جاڭاردى، يدەيا، كوزقاراستا-رى ايتارلىقتاي وزگەردى، كەدەيلىكتەن ارىلىپ بايۇ سەنىمى ونان ارى نعايدى، 2019- جىلى بۇل قىستاق ”لوپ اۋدانىندامى قونىستانۇ ورتاسىن وڭاۋدامى ۇلگى كورسەتۇ قىستامى“ بولپ باعالانسا، 2020- جىلى 2-توپىتامى اۋىل-قىستاق ساياحاتىندامى مەملەكەتتىك ئۆيىندى قىستاق تىزىمىنە نەگىزىلدى.

مادەنيەتپەن نارەلەندىرۇ قىستاق تۇرعىندارىنىڭ رۇخىن تاسقىنداتى

بەيجىڭ شەتەل ۋىلى داشۇەسىنىڭ ساباقحاناسىندىا بىلىتىر قوچاقارقى قىستامىغان داشۇەگە وتكەن زۇلنۇر روزىمامەت بىلاي دەدى: ”پارتيانىڭ اىزال سا-ياساتىنىڭ ارقاسىندا، قىستاقتا تۇرغان قىزمەت اترەتە-نىڭ كۈمەگىندە، مەن بۇگىنگى كۇنگە جەتتىم، مەكتەپ تاۋسقىنانان كەيىن، ۋسوز جوق، قۇلىشىنىپ، وتان

سەكرىسىن جۇزەگە اسردى. جاپباي دوڭگەلەك داۋلەت-تى قوعام ورناتۇ اياقتالار جىلدا، ولار توسىن تۇيلغان جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ نىدەتىنىڭ يقپالنى قۇلىشنا جەڭىپ، ۋنىمدى شارالار قولدانىپ، قاجىرلىلق-پەن قۇلىشىنىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدىڭ جەتىستىكتە-رىن بەكەمدەدى. ولاردىڭ قاجىماي ۇمشىلعان كۇرەس-كەرلىك جالىندى نىتالارى مەن ەرلىكىپەن شايقاسقان كەدەيلىكتەن ارىلۇ خىكايالارى بەينە ۋداۋىردىڭ سىمفونىياسى سەكىلدى شەئانداپ، كوسەم مەن خالىق جۇرەكتەس بولغان، گۇلدەنۇ جولىندا دوڭگەلەك داۋ-لەتتىلىككە ۇمشىلعان ايسىندى ماداق جىرىن جازدى.

اماليات خالىقتىڭ ناعىز قاھارمان ەكەندىگىن، نە-گىزگى ساتىندامى كادرلار مەن بۇقارانىڭ شەكسىز اقىل-پاراسات پەن كۇش-قۇانقا يە ەكەندىگىن، تەك پارتيا-نىڭ بۇقارالىق لۇشيانىن ويداعىداي دايەكتىلەندىرىپ، كەدەي وڭىرلەردەگى كادرلار مەن بۇقارانىڭ جاسامپاز-دىق ومىرشەڭدىگىن تولىق قاۋالاتا بىلسەك، كەدەيلىك-

تەن ارىلتۇدان قامال اۋۇلى ۋسىنىنىڭ، ۋسوز جوق، ورىندالانتىدىمەن، اۋىل-قىستاقنى گۇلدەندىرۇ نىساناسى-

نىڭ، ۋسوز جوق، جۇزەگە اساتىدىمەن دالەلدەدى.

(شىنخۇا اگەنتىسىنىڭ 10- ايدىڭ 9- كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن خابارى)

(بىاسى 1- بەتتە)

جالپى جەامدايدى ۋىسر تۇناس مەڭگەرىپ، باتىل شەشىم جاساپ، بۇكىل پارتىياعا، بۇكىل ارىمياعا، بۇكىل ەلدەگى ەر ۇلت حال-قىنا باسشىلىق ەتىپ، نىدەتتەن ساقىتانۇ-تىزگىندەۇ خالىقتىق شايقاسىن، جالپى تۇلعا-لىق شايقاسىن، توسقاۋىل شايقاسىن جۇرگىز-دى. شى جىنپىڭ جولداس ۋزى قولباسشە-لىق ەتىپ، ۋزى ورنالاستىرۇ جاساپ، كوپ رەت ماھىلىستەردى باسقارپ اشىپ ەرى ماڭىزدى ۋسوز سويلەپ، ۋىر قىدىرۇ ماڭىزدى نۇسقاۋلار بەردى، بەكىتۇلەر جاسا-دى. جاپبالى دا ەرەسەن قۇلىشىنىس ارقىلى ۇحاندى قورعاۇ شايقاسىندا، خۇبەيدى قورعاۇ شايقاسىندا شەشۇشى ناتىجەگە قول جەتتى، بۇكىل ەلدىڭ نىدەتكە قارسى اتىتانۇ كۇرەسىندە كەلەلى سىتراتەگىيالىق ناتىجەگە قول جەتتى، نىدەتتەن ساقىتانۇ-تىزگىندەۇ جانە ەكونومىيكالىق، قوعامدىق داۋۇ قىزمە-

(بىاسى 1- بەتتە)

قازىرگە دەيىن، بوياپ وڭدەۇ بازاسىندامى بوياپ وڭدەۇ شوغىرى 5000 ماشىنىا-دان اسىپ، بۇكىل ەلدەگى ەڭ ۇلكەن بوياپ وڭدەۇ بازاسىنا اينالدى، مەجەمەن يىىل جىل سوڭىنا دەيىن، قاراھايلى بوياپ وڭدەۇ بازاسىندامى بوياپ وڭدەۇ شوغىر تۇيىندەرى 8000نان اسىپ، بۇكىل دۇنيە ۋجۇزى بويىنشا كولەمى الدىڭعى قاتارلى بوياپ وڭدەۇ بازاسىنا اينالماق.

”بوياپ وڭدەۇ بۇلتى“ قاراھايلى بۇلتىق ەسەپتەۇ كاسىپ سالاسى باقشا رايونىندامى ”بۇلت تەڭىزىنىڭ“ ”ۋىسر قىرى“ عانا. ساندى مالىمەتتەر ارقالاعان شوكم-شوكم بۇلتىتار كوپتەنگەن كاسىپ سالالارى وزگەرىسىنىڭ كاتاليزاتورىنا اينالۇدا.

شىنجاڭ چىسىخۇا فىنفورماتسىا علم-تەخنىكا شەكتى سەرىكتەستىكى ەگىن، مال شارۋاشلىغىنا قاتىستى جۇمساق بولشەكتەر-دى اشۇمەن، تاپسىرىس بويىنشا جاساۋ-مەن ارىنايسى اينالساتىن، سونداي-اق ەگىن، مال شارۋاشلىغىنا بۇلتىق قىزمەت وتەيتىن جوعارى، جاڭا تەخنىكالىق كاسى-پورن، 2017- جىلى باقشا رايونىنا ىرگە تەپكەن. سول جىلى سەرىكتەستىك جۇقپا-لى اۋرۇدان ساقىتانۇدىڭ قاعازسىز جۇيە-سىن، ەت ونىمەدەرىنىڭ تەگىن قۇزاستىرۇ جۇيەسىن سىكە قوستى، سونداي-اق ونى بۇكىل شىنجاڭدا جالپىلاستىرىپ قولداندى.

”قاراھايلىدا ەرەن بازارعا بارىپ ەت ساتىپ اۋدا تۇتىشۇشلار، ۋسوز جوق، ەكى ولىشەمدى كودى بار ەت ۋنىمىەن ەڭ الدد-مەن تاڭدايدى“،- دەدى شىنجاڭ چىسىخۇا فىنفورماتسىا علم-تەخنىكا شەكتى سەرىك-تەستىگىنىڭ ورنىباسار باس دىرەكتورى تاۋ تاۋ،- ”بۇل ەكى ولىشەمدى كود ۋىسر زەرتتەپ جاساعان اۋىل شارۋاشلىعى ونىمەدە-رىنىڭ ساپاسىن قۇزاستىرۇ جۇيەسى، تەك ’سكانەرلەي‘ سالسا بولغانى، تۇتىشۇشلار ەت ۋنىمىنىڭ باغۇ، سوپۇ، وڭدەۇ، ساقتاۋ، ساتۇ سىياقتى تۇناس كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ فىنفورماتسىاسىن تەكسەرىپ بىلۇنە بولادى، الاڭسىز تۇنتا الادى“.

نىدەت كەزىندە، تاۋ تاۋدىڭ جۇمىسى

تىن ۋىر تۇتاس جوسپارلاپ ئلگەرلەتۇدە كورنەكتى ونىمىدىلىككە قول جەتتى. »شى جىنپىڭنىڭ نىدەتتەن ساقىتانۇ-تىزگىندەۋدى جانە ەكونومىيكالىق، قوعامدىق داھۇدى ۋىسر تۇتاس جوسپارلاۇ جومىئەسى ماڭىزدى بايمىداۋلار،نىان تاڭداماللاردىڭ« باسپاندا شىعەپ تاراتىلۇى قالىڭ كادرلار مەن بۇقارانىڭ شى جىنپىڭ جولداسىنىڭ قا-نىستى ماڭىزدى بايمىداۋلارنى ئشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، نىدەتكە قارسى اتىتانۇ ۇلى رۇخىن زور كۇشپەن اسقاقتاتىپ، نىدەتتەن ساقىتانۇ-تىزگىندەۇ جانە ەكو-نومىيكالىق، قوعامدىق داۋۇ قىزمەتىن ويداعىد-ماي ۋىسر تۇتاس جوسپارلاپ، جاپباي دوڭگە-لەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇدىڭ شەشۇشى جەڭسىنە جەتۇدىڭ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال اۋۇ شەشۇشى شايقاسىن جۇرگىزۇدىڭ نىسانالارى مەن مىندەتتەرىن قۇلىشنا ورىند-داۋدا توتەنىشە ماڭىزدى مانگە يە.

نوبى قاعازسىزداندىرىلغان جۇقپالى اۋرۇدىڭ الدىن اۋۇ، ەت ونىمىدەرىنىنىڭ تەگىن قۇزاستىرۇ سىندى 2 جۇيەنى نەگىز ەتىپ، اۋتونومىيالى رايوننىڭ مال شارۋاشلىعى ۇلكەن ساندى مالىمەت تۇغىرىن ورناتىپ، ەر قايسى نەگىزگى ساتى ورىندارىن قولدا-نىلمالى قىزمەت وتەۋمەن قامداۋمەن بىرگە، نىدەتتەن كەيىنگى مال شارۋاشلىغىنىڭ جەدەل داھۇنىا ويداعىداي نەگىز قالادى.

كەلەسى قادامدا، سەرىكتەستىك ۇلكەن ساندى مالىمەت پەن جاساندى زەردەنىڭ مال شارۋاشلىغى سالاسىندا قولدانىلۇىن ونان ارى كەڭەيتىپ، ”مال شارۋاشلىغى بۇلتىنىڭ“ شەكسىز مۇمكىندىگىن ۇزدىكىسىز اشىپ.

قازىر قاراھايلى بۇلتىق ەسەپتەۇ كاسىپ سالاسى باقشا رايونىندا خۇاۋي بۇلتىق قىزمەت وتەۇ ساندى مالىمەت ورتا-لىعى، جۇڭگۇ مۇنايى ساندى مالىمەت ورتا-لىعى (قاراھايلى)، جۇڭگو يدۇڭ (شىنجاڭ) ساندى مالىمەت ورتالىغى سىياقتى ەرى تىپتى ساندى مالىمەت ورتالىقتارى سالىنىپ ۋىستى جانە ىركەس-تىركەس پايدالانۇعا بەرىلدى، جوبالىق كولەمدەگى 20 مىڭ ماشىنىا سورەسىنىڭ 9000ى ورناتىلىپ، ساندى مالىمەت ورتالىغىنىڭ كولەمى مەن قابىلەتى باتىس سولتۇستىكتە الدىڭعى قاتار-دان ورنىلىپ، جىبەك جولى ەكونومىيكالىق بەلدەۋى بويىندامى قالالارعا بۇلتىق قىزمەت وتەيتىن قابىلەتكە يە بولپ وتىر. باقشا رايونىنا 80نەن استام كاسىي سالادامى كاسىپورن (نىسان) جىيالىپ، كاسىپ سالاسىن شوغىرلاندىرۇ اسەرى كۇن سايىن كورنەكتىلەنە تۇسۇدە.

”بۇلتىتان“ پايدالانىپ، بولاشاقتان ۇلكەن ۇمەت بايقاتتى. بۇدان كەيىن، باقشا رايونى نەگىزدىك قۇرىلغىلار مەن سايبەستى قۇرىلغىلاردىڭ ۇسىنىلىم جانە قۇرىلىس سەرى-پىنىن ۇزدىكىسىز ارتتىرىپ، كاسىپورنىداردىڭ سۇرانسىن قاناعاتاندىرىپ، قىزمەت وتەۇ فۇنكىكسىيالارنى كەڭەيتەدى؛ بۇلتىق ەسەپتەۇ ۇلكەن ساندى مالىمەت ورتالىغىن ۇلعايتىپ، اۋۋەتتەندىرىپ، ونەر كاسىپ يىتتەرىنەتىنىڭ داھۇىن ئلگەرلەتەپ، 5G نەگىزگى پۇكتىتەر قۇرىلىسىن جەدەلدەتەپ، جاساندى زەردەنىڭ داھۇىن تەزدەتەدى.